

ด่วนที่สุด

ที่ ศธ ๐๒๑๐.๒๔/๑๕๕๒

สำนักงาน กศน.จังหวัดชลบุรี

๔๗/๓๒ หมู่ ๑ ถ.พระยาสุรเสนา ต.เสม็ด

อ.เมืองชลบุรี จ.ชลบุรี ๒๐๐๐๐

๑๘ เมษายน ๒๕๖๕

เรื่อง การรายงานผลการดำเนินงานขับเคลื่อนโครงการการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืนในเมือง จังหวัดชลบุรี

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ทุกอำเภอ

อ้างถึง หนังสือศาลากลางจังหวัดชลบุรี ที่ ขบ ๐๐๐๖/ว ๒๖๑๐ ลงวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบฟอร์มรายงานผลการดำเนินการสร้างพื้นที่เกษตรกรรมยั่งยืน

และสร้างพื้นที่สีเขียวในเมือง ปี ๒๕๖๔/๒๕๖๕

จำนวน ๑ ฉบับ

๒. แบบฟอร์มแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม งบประมาณ การดำเนินงาน

ในการขับเคลื่อนฯ ปี ๒๕๖๕

จำนวน ๑ ฉบับ

ตามหนังสือที่อ้างถึงจังหวัดชลบุรี แจ้งว่า ขอให้สำนักงาน กศน.จังหวัดชลบุรี ในฐานะอนุกรรมการขับเคลื่อนโครงการการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืนในเมือง จังหวัดชลบุรี จัดทำรายงานผลการดำเนินการสร้างพื้นที่เกษตรกรรมยั่งยืนและสร้างพื้นที่สีเขียวในเมือง ปี ๒๕๖๔/๒๕๖๕ และแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม งบประมาณ การดำเนินงานในการขับเคลื่อนการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืนและสร้างพื้นที่สีเขียว ปี ๒๕๖๕ นั้น

เพื่อให้การขับเคลื่อนโครงการฯ ดังกล่าว เป็นไปด้วยความเรียบร้อย สำนักงาน กศน.จังหวัดชลบุรี จึงขอให้สถานศึกษาของท่านจัดทำรายงานผลการดำเนินการสร้างพื้นที่เกษตรกรรมยั่งยืนและสร้างพื้นที่สีเขียวในเมือง ปี ๒๕๖๔/๒๕๖๕ และแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม งบประมาณ การดำเนินงานในการขับเคลื่อนการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืนและสร้างพื้นที่สีเขียว ปี ๒๕๖๕ ส่งไปยังสำนักงาน กศน.จังหวัดชลบุรี ทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ cbi_nfedc@nfe.go.th ภายในวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๕

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง

ขอแสดงความนับถือ

(นายอนุชา พงษ์เกษม)

ผู้อำนวยการสำนักงาน กศน.จังหวัดชลบุรี

กลุ่มส่งเสริมการศึกษานอกระบบ

โทร ๐๓๘ ๒๘๗๑๔๘ /โทร สาร ๐๓๘ ๒๗๓๗๔๘

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ cbi_nfedc@nfe.go.th

โครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืนในเมือง (Sustainable Urban Agriculture Development Project : SUAD Project)

หลักการและเหตุผล

จากการเจริญเติบโตที่ไม่หยุดยั้งทั้งสภาพเศรษฐกิจและสังคมทั่วโลก ส่งผลให้เมืองหลวงและเมืองสำคัญ ในหลายประเทศ พัฒนาที่อยู่อาศัย อาคารสำนักงาน ถนนหนทาง และรางรถไฟ เพื่อตอบรับการพัฒนาดังกล่าวให้มากขึ้น แต่ไม่ใช่เป็นเพียงการพัฒนาในเชิงพาณิชย์เพียงด้านเดียวเท่านั้น หลายๆ ประเทศยังให้ความสำคัญกับ “พื้นที่สีเขียว” ซึ่งช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตคนเมืองได้อย่างยั่งยืน ทั้งในแง่การพักผ่อน การออกกำลังกาย กรุงเทพมหานครและเมืองในจังหวัดต่างๆ ก็กำลังเจริญรอยตามเมืองใหญ่ในประเทศพัฒนาแล้วอย่างต่อเนื่องขาดเพียงอย่างเดียวคือ พื้นที่สีเขียว ซึ่งทุกวันนี้ยังน่าเป็นห่วง

จากเกณฑ์มาตรฐานที่องค์การอนามัยโลก หรือ WHO กำหนดไว้ว่าเมืองใหญ่ๆ ควรมีพื้นที่สีเขียวมากกว่า ๙ ตารางเมตร/คน ซึ่งจากข้อมูลของสำนักสิ่งแวดล้อม และสำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล กรุงเทพมหานคร พบว่า พื้นที่สวนสาธารณะปัจจุบันของกรุงเทพฯ (ณ วันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๐) มีจำนวน ๗,๖๔๒ แห่ง เนื้อที่ ๒๒,๑๓๔ ไร่ ๗๖.๐๔ ตารางวา พื้นที่ ๓๕,๔๑๔,๗๐๔.๑๖ ตารางเมตร จำนวนประชากรของกรุงเทพฯ จากสำนักทะเบียนราษฎร์ (ไม่รวมประชากรแฝง) ๕,๖๘๖,๖๔๖ คน อัตราส่วนพื้นที่สีเขียวต่อประชากรอยู่ที่ ๖.๒๓ ตารางเมตร/คน ซึ่งหากนับรวมประชากรแฝงซึ่งคาดว่าจะมีประมาณ ๑๐ ล้านคน มีอัตราส่วนพื้นที่สีเขียวต่อประชากรอยู่ที่ ๓.๕๔ ตารางเมตร/คนเท่านั้น ซึ่งถือว่าต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานของ WHO มาก โดยเขตที่มีอัตราส่วนพื้นที่สีเขียวต่อประชากรน้อยที่สุดไม่ถึง ๒ ตารางเมตร/คน คือ เขตวัฒนา ๑.๕๓ ตารางเมตร/คน เขตวังทองหลาง ๑.๕๗ ตารางเมตร/คน เขตบางซื่อ ๑.๘๑ ตารางเมตร/คน เขตดินแดง ๑.๘๙ ตารางเมตร/คน สำหรับเขตที่มีอัตราส่วนมากที่สุดคือ เขตคันนายาว ๒๒.๘๗ ตารางเมตร/คน กรุงเทพฯ ถือว่ามีพื้นที่สีเขียวน้อยที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับเมืองใหญ่ๆ ของโลก อาทิ ฮองกง โซล นิวยอร์ก ปารีส โตเกียว และกวางโจว จากการสำรวจของ MIT's Senseable City Lab และ The World Economic Forum พบว่า ประเทศที่มีความหนาแน่นของพื้นที่สีเขียวมากที่สุดคือสิงคโปร์ อยู่ที่ ๒๙.๓% ซึ่งสิงคโปร์ตั้งเป้าหมายว่าภายในปี ๒๐๓๐ ประชากร ๘๕% จะต้องอาศัยอยู่ใกล้กับสวนในระยะไม่เกิน ๔๐๐ เมตรสอดคล้องกับผลสำรวจของ Economist Intelligence Unit พบว่า อัตราส่วนพื้นที่สีเขียวต่อประชากรอยู่เฉลี่ยในเอเชียอยู่ที่ ๓.๙ ตารางเมตร/คน โดยสิงคโปร์มีอัตราส่วนพื้นที่สีเขียวต่อประชากรสูงถึง ๖๖ ตารางเมตร/คน ซึ่งสูงกว่ากรุงเทพฯ เกือบ ๒๒ เท่า ทั้งที่ขนาดเนื้อที่ทั้งประเทศเล็กกว่ากรุงเทพฯ ถึง ๒.๕ เท่า ขณะที่กัวลาลัมเปอร์อยู่ที่ ๕๐ ตารางเมตร/คน

เมืองต่างๆ ในต่างจังหวัดก็กำลังจะเป็นปัญหาเช่นเดียวกันกับกรุงเทพมหานคร ฉะนั้นจึงมีความจำเป็นที่ต้องผนึกพลังในการร่วมกันพัฒนาและแก้ไขปัญหาดังกล่าวนี้ ขณะเดียวกันในสภาวะวิกฤตโควิด-๑๙ (COVID-๑๙) ที่ส่งผลกระทบต่อชุมชนเมือง ทั้งทางด้านเศรษฐกิจและด้านอาหารที่ไม่เพียงพอต่อการบริโภคในปัจจุบัน เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ชุมชนเมือง กระตุ้นเศรษฐกิจ ด้วยการทำเกษตรกรรมยั่งยืน โดยการปลูกพืชอาหาร ไม้ดอกไม้ประดับ ไม้ยืนต้น เพิ่มพื้นที่สีเขียว และใช้แรงงานยามว่างในสภาวะวิกฤตโควิด-๑๙ (COVID-๑๙) เพื่อให้เพียงพอต่อการบริโภคและเพิ่มช่องทางการจัดจำหน่าย เพื่อสร้างรายได้ของชุมชนและเกิดความยั่งยืนพึ่งพาตนเอง ด้วยหลักการเศรษฐกิจพอเพียง “การสร้าง ความมั่นคงด้านอาหารและเพิ่มพื้นที่สีเขียว”

ดังนั้น โครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืนในเมือง (Sustainable Urban Agriculture Development Project : SUAD Project) ภายใต้อารมณ์แบบเกษตรในเมือง (Urban Farming) เพื่อสร้างรายได้ อาชีพ และอาหารปลอดภัยให้กับคนในเมือง และสวนวนเกษตร(Forest Garden) โดยใช้แนวทางเกษตรกรรมยั่งยืนเพื่อรักษาความ

หลากหลายทางธรรมชาติ ระบบนิเวศเกษตร และเป็นแหล่งถ่ายทอดความรู้เชิงประจักษ์ในเมือง รวมทั้งเป็น เครื่องยนต์ตัวใหม่ของการพัฒนาเศรษฐกิจในเมือง เชื่อมโยงเศรษฐกิจชนบท สร้างความสมดุลใหม่ให้กับประเทศ ระหว่าง Urbanization กับ Ruralization ด้วยการดำเนินการทำเกษตรกรรมยั่งยืน เพิ่มพื้นที่สีเขียวให้มากขึ้น ปลุกต้นไม้เพื่อดูดซับมลพิษโดยพืชพรรณท้องถิ่น มีสถานที่พักผ่อนหย่อนใจที่เป็นไม้ดอกไม้ประดับ พืชอาหาร ผักสวนครัวสร้างรายได้ และเพิ่มทางเดินเท้าสีเขียว เป็นต้น

เมืองสีเขียว มุ่งหวังให้เกิดระบบนิเวศที่ดี มีการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมเมืองดี ส่งผลกระทบ สิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด มีระบบกำจัดขยะที่มีมาตรฐานให้เหลือศูนย์ (zero waste) ลดฝุ่น คำนวณ PM ๒.๕ ระบบ บำบัดน้ำเสียถูกสุขลักษณะ ลดการใช้น้ำต่อหัวประชากรประหยัดพลังงาน ด้วยการลดปริมาณการปล่อยก๊าซคาร์บอน และส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทน การออกแบบอาคารประหยัดพลังงานการใช้จักรยานแทนรถยนต์

เป้าหมาย

๑. เพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียวอย่างยั่งยืน มีสวนสาธารณะด้วยการปลูกไม้ยืนต้น ไม้ดอก ไม้ประดับ เพื่อ ดูดซับมลพิษ คาร์บอนไดออกไซด์ และกรองมลพิษ ผลักก๊าซออกซิเจน สร้างความสมดุลการใช้พื้นที่ให้เกิดความ เหมาะสม ลดโลกร้อน

๒. เพิ่มสัดส่วนพื้นที่สีเขียวต่อจำนวนประชากร

๓. พัฒนาที่ดินว่างเปล่าในเมือง เพื่อทำเกษตรกรรมยั่งยืน เพื่อการผลิตอาหารที่มั่นคง ปลอดภัย พัฒนาตลาดสีเขียว และสร้างรายได้ ด้วยการมีส่วนร่วมของชุมชน ท้องถิ่น หน่วยงาน องค์กรภาคเอกชนต่างๆ

พื้นที่ดำเนินการ

ชุมชนในเขตเมือง ๗๗ จังหวัด

ผลลัพธ์ของโครงการ

๑. เกิดพื้นที่เกษตรกรรมยั่งยืนในเมือง ภายใต้รูปแบบเกษตรในเมือง(Urban Farming) สามารถ สร้างรายได้และมีอาหารปลอดภัยให้กับคนในเมือง คนเมืองมีส่วนวนเกษตร (Forest Garden) เป็นทั้งสถานที่ พักผ่อนหย่อนใจ และเป็นแหล่งถ่ายทอดความรู้เชิงประจักษ์ในเมือง

๒. พื้นที่สีเขียวสามารถดูดซับมลพิษก๊าซคาร์บอน

๓. ชุมชนเมืองมีระบบนิเวศที่ดี มีการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมเมืองดี ส่งผลกระทบสิ่งแวดล้อม น้อยที่สุด มีระบบกำจัดขยะที่มีมาตรฐานให้เหลือศูนย์ (zero waste) ลดฝุ่น คำนวณ PM ๒.๕ ระบบบำบัดน้ำเสีย ถูกสุขลักษณะ ด้วยการลดปริมาณการปล่อยก๊าซคาร์บอน

๔. เกิดการฉีกพลังสร้างเมืองสีเขียว ของหน่วยงานองค์กร ต่างๆ ตลอดทั้งชุมชนและท้องถิ่น

รายงานผลการดำเนินงานในการขับเคลื่อนการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน และการสร้างพื้นที่สีเขียวในเมือง ปี ๒๕๖๔ และปี ๒๕๖๕
 กศน.อำเภอ..... สำนักงาน กศน.จังหวัดชลบุรี

การขับเคลื่อน	แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	พื้นที่ดำเนินการ	ผลการดำเนินงาน	ระยะเวลาดำเนินการ	ปีงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)	แหล่งงบประมาณ
๑. การสร้างพื้นที่เกษตรกรรมยั่งยืนในเมือง							
๒. การสร้างพื้นที่สีเขียวในเมือง							

ผู้รายงาน
 ตำแหน่ง
 โทรศัพท์

รายงานผลการดำเนินงานในการขับเคลื่อนการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน และการสร้างพื้นที่สีเขียวในเมือง ปี 2564

หน่วยงาน จังหวัดชลบุรี (ตัวอย่าง)

การขับเคลื่อน	แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	พื้นที่ที่ดำเนินการ	ผลการดำเนินงาน	ระยะเวลาดำเนินการ	งบประมาณ (บาท)	แหล่งงบประมาณ
1. การสร้างพื้นที่สีเขียวในเมือง	ปลูกป่าเพิ่มพื้นที่สีเขียวสร้างปอดใหม่ให้ชุมชน	ป่าชุมชนบ้านเขาตะแบก หมู่ 4 ตำบลหนองขาม อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี	กรรมการป่าชุมชน กรรมการหมู่บ้าน และประชาชนจิตอาสาบ้านเขาตะแบกร่วมกันดำเนินการปลูกป่าชุมชนในพื้นที่ 31 ไร่ ด้วยไม้หายาก เช่น ต้นสัก ต้นมะค่า ต้นพยุง ต้นตะแบก ต้นจั่ว เป็นต้น เพื่อที่จะพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติทางชุมชน ทั้งนี้ได้รับงบกล้าไม้จากทางนิคมอุตสาหกรรมมีปิ่นทอง เป็นต้นพบอาสาสมัครและตั้งรางวัล ทางชุมชนบ้านเขาตะแบกนี้ได้ขึ้นทะเบียนเป็นป่าชุมชนเรียบร้อยแล้ว			
	โครงการเพิ่มพื้นที่สีเขียวและการจัดการสิ่งแวดล้อมในวัด					
	โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์และพัฒนาสิ่งแวดล้อมในโรงพยาบาล					
	โครงการอุตสาหกรรมสีเขียว					
	โครงการรักษาศักยภาพชุมชน					
	โครงการบ้านลดฝุ่น PM 2.5					
	นวัตกรรมที่อยู่อาศัยใส่ใจสุขภาพ					
	โครงการทำสวนผักคนคนดี					
	โครงการฝึกสวนครัวทำเอง					
	โครงการปลูกผักข้างบ้าน สานรักสานสัมพันธ์ชุมชน					
2. การพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืนในเมือง						

ผู้รายงาน
 ตำแหน่ง
 โทรศัพท์

แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม งบประมาณ การดำเนินงานในการขับเคลื่อนการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน และการสร้างพื้นที่สีเขียวในเมือง ปี ๒๕๖๕
 กศน.อำเภอ..... สำนักงาน กศน.จังหวัดชลบุรี

การขับเคลื่อน	แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	พื้นที่ดำเนินการ	ระยะเวลาดำเนินการ	ปีงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)	แหล่งงบประมาณ
๑. การสร้างพื้นที่เกษตรกรรม ยั่งยืนในเมือง						
๒. การสร้างพื้นที่สีเขียวในเมือง						

ผู้รายงาน
 ตำแหน่ง
 โทรศัพท์